

OMVÄRLDSANALYS

ÖRNSKÖLD SVIK 2018/2019

”Vi bygger bäst tillsammans!
2030 är Örnsköldsvik ett nav med stark utveckling.
En plats för 65 000 nyfikna med framtidstro.”

Metod och källor

Omvärldsanalysen är skapad genom processinriktade möten i olika konstellationer med aktörer från platsen Örnsköldsvik. Dessa kompletteras med externa rapporter och analyser från både offentliga och privata organisationer. De trender och utmaningar som presenteras i dokumentet har för avsikt att ge en sammanfattad bild av flera perspektiv och utgångspunkter. Den fakta som presenteras i dokumentet är hämtad från offentliga källor. Läsare med funderingar kring någon del i innehållet är välkommen med frågor genom de kontaktvägar som presenteras på www.varldsklass.se

Inledning

Denna omvärldsanalys är kartan över det landskap vi behöver navigera genom för att utveckla vår gemensamma plats. Den ligger också till grund för det gemensamma utvecklingsarbetet för Örnköldsvik, Världsklass Örnköldsvik. Här beskrivs de samhällsutmaningar som Örnköldsvik som plats står inför och som vi gemensamt måste ta oss an för fortsatt tillväxt och utveckling. Omvärldsanalysen är tänkt att fungera som en gemensam blickpunkt för platsutveckling. Genom att alla människor, företag och organisationer som bor eller verkar på platsen har tillgång till denna gemensamma analys kan alla vara med och driva utveckling och förbättring i en gemensam riktning. Det gör det även möjligt att se sin del i helheten utan att vara medfinansierade av eller på annat sätt direkt kopplade till Världsklass Örnköldsviks resurser. Värderingen av vilken utmaning som är viktigare än andra görs av varje enskild aktör, vilket möjliggör för många att engagera sig utifrån sina ordinarie uppdrag, målsättningar och intressen. I analysen framhålls de som likvärdiga.

Utvecklingsarbetet bedrivs utifrån att antal grundvärderingar som styr både vad som görs och hur det genomförs. Vi arbetar med utgångspunkt från att människor ska vilja bo och verka i Örnköldsvik och att Örnköldsvik ska fortsätta att växa. Vi ska bygga på och utveckla Örnköldsviks styrkor och kompetenser, och samtidigt vara öppet för förnyelse och utveckling. Det innebär att bygga utifrån det vi har, men bygga kreativt och sikta högt. Örnköldsvik ska också vara en plats där alla är välkomna.

Några av framgångsfaktorerna i arbetet så här långt har varit att vi samarbetar i breda konstellationer för utvecklingen av Örnköldsvik. Där vi hittar lösningar tillsammans. Arbetet byggs genom bred delaktighet och medskapande processer. Ett enat ledarskap där man skapar samsyn, visar mod och vilja är viktigt, likväl som de många eldsjälarnas engagemang. Uthålligheten i arbetet skapar framtidstro för platsens fortsatta utveckling. Dessa framgångsfaktorer kommer även fortsatt att vara ledande för arbetet med att möta platsens utmaningar och därigenom nå dess vision.

VISION

Partnerskapet för Örnköldsviks utveckling, Världsklass Örnköldsvik, har tagit fram en vision för Örnköldsviks fortsatta utveckling. Ett riktmärke för oss att gemensamt sträva mot.

”Vi bygger bäst tillsammans! 2030 är Örnköldsvik ett nav med stark utveckling. En plats för 65 000 nyfikna med framtidstro.”

Utmaningarna som presenteras i det här dokumentet kan göra det lättare eller svårare för oss att uppnå visionen, beroende på hur vi hanterar dem.

Trender

Örnsköldsviks omvärldsanalys skapas av platsens aktörer. Med en processinriktad metod kartläggs händelser i omvärlden vi tror får stor påverkan på Örnsköldsvik. Metoden innehåller de fem perspektiven Politik, Ekonomi, Socialt, Teknik och Miljö för att sortera. Trender är händelser i omvärlden som får konsekvenser för Örnsköldsvik. De skapar i sin tur utmaningar när de ses i relation till vårt lokala nuläge. Tidshorisonten är fem år. Här är megatrenderna från årets trendspaning.

POLITIK – STYRSYSTEMEN

Världen är orolig. Nationalistiska strömningar kompletteras av separatistiska dito. Parallellt fortlöper en teknikdriven omställning med nya drivmedel, artificiell intelligens, automatisering och e-handel. Sverige går till val.

EKONOMI – PENGARNA

Urbanisering centraliserar kapital, människor och investeringar. Klimatförändring driver konsumtionsmönster mot en logik baserad på cirkulär ekonomi. Människor går från att äga till att i högre utsträckning dela eller köpa tjänster.

SOCIALT – MÄNNISKORNA

Samhällsutvecklingen befinner sig i en fas där normer ifrågasätts på bred front. Världens oro gör att vi söker det auktoritära. Efterdyningarna av #metoo river gamla strukturer. Tilliten är generellt låg. Svårt att se en tydlig riktning var det tar vägen.

TEKNOLOGI – MASKINERNA

Digitaliseringen når nya mognadsfaser. Svensk gruvbrytning styrs på distans. Flygplatser styrs på distans. Vinter-OS-studion i Pyeongchang hade gäster i form av hologram. Är "remote" den nya normala och vad blir nästa?

MILJÖ – KLIMATET

Det biologiska klimatet får stå tillbaka för det geopolitiska. Vi är mer engagerade i det globala ledarskapet än jordklotets begränsade kapacitet. En ljuspunkt är att hållbarhet etableras som en konkurrensfördel.

Urval utmaningar - vad är en utmaning?

För att en utmaning ska lyftas fram och sätta riktning i utvecklingsarbetet ska den påverka platsen Örnköldsvik inom flera olika områden. En utmaning ska vara av en sådan betydelse att samhälle och företag går miste om stora möjligheter om den förbises, eller att den orsakar oplanerade och skenande kostnader eller på annat sätt en negativ samhällsutveckling om den inte hanteras väl.

Världen är i ständig förändring och därför krävs ett löpande arbete med att värdera trender, händelser och förändringar som innebär att nya utmaningar behöver lyftas fram. Utifrån detta arbete uppdateras Örnköldsviks omvärldsanalys årligen.

Följande åtta utmaningar kommer att påverka Örnköldsviks utveckling i stor omfattning under de kommande åren. Utmaningarna presenteras utan inbördes rangordning.

-
- Sid 6** Agera klimat- och miljösmart
 - Sid 8** Öka kreativitet, innovation och entreprenörskap
 - Sid 10** Bygga framgångsrika regioner
 - Sid 12** Bygga framtidens infrastruktur
 - Sid 14** Skapa öppenhet och dynamik
 - Sid 16** Utveckla ett attraktivt utbud
 - Sid 18** Ta det digitala språnget
 - Sid 20** Hitta rätt kompetens för framtidens jobb
-

Utmaning Agera klimat- och miljösmart

- Att se möjligheter för branschutveckling och företagande.
- Att ta vara på utvecklingskraften som kommer av ändrade konsumtionsmönster.
- Att hantera direkta effekter och risker till följd av förändrat klimat.
- Att ställa om till cirkulär ekonomi och bioekonomi.

BESKRIVNING

Klimatförändring och ökande temperaturer förklaras till stor del av användandet av fossila bränslen och överkonsumtion. Förändring kräver omställning. Förbrukning behöver ersättas av återbrukning i det som kallas cirkulär ekonomi. Förnyelsebara råvaror bygger framtidens bioekonomi. Här finns stora möjligheter till företagande. Samtidigt är det nödvändigt att vara redo att hantera klimatförändringens effekter.

TRENDER

Miljömässig hållbarhet seglar upp som en konkurrensförutsättning i den globala marknads-ekonomi.

Den snabba tekniska utvecklingen driver på förändringstakten. Stora framsteg inom drivmedelsområdet kan göra 2018 till ett omställningsår.

Sverige har ett stort fokus på omställning mot cirkulär ekonomi och bioekonomi, och arbetar för att ta ett globalt ledarskap i det omställningsarbetet.

NÅGRA FAKTA

- Under 2017 nyregistrerades knappt 2000 personbilar i Örnsköldsvik - 1200 drivs med diesel, 49 med etanol och 9 med el.
 - BAE systems Hägglunds har nordens största fasadbeklädda solcellsanläggning.
 - Det finns höga halter av miljögifter i fiberbankar längs kusten. De ligger i anslutning till områden där det funnits pappers- och träindustrier.
 - I mars 2017 arrangerades Sveriges första bioekonomiriksday i Örnsköldsvik.
 - Enligt SMHI:s klimatscenarier kommer temperaturen i Örnsköldsvik att öka med 3 – 6 grader till nästa sekelskifte.
 - Örnsköldsvik är en ekokommun och ska då vara en förebild och föregångare när det gäller hållbar utveckling.
 - Örnsköldsvik är en global nod i omställningen från fossilbaserade råvaror till förnybara träråvaror.
 - I kommunala lokaler kommer 96 % av energi för el och värme från förnybara källor.
 - Nära en tredjedel av livsmedelinköpen i den kommunala organisationen är ekologiska.
 - Flaggskepp Bioraffinaderi är en förstudie för att utreda förutsättningarna för att realisera ett nytt, fullskaligt bioraffinaderi baserat på hållbar skogsråvara i Örnsköldsvik.
-

Utmaning Öka kreativitet, innovation och entreprenörskap

- Att skapa bra klimat för forskning, innovation, kreativitet och entreprenörskap.
- Att nätverka och bygga strukturer för utbyte av idéer.
- Att vara redo för nya förutsättningar i spåren av det digitala språnget.

BESKRIVNING

Örnsköldsviks näringsliv har en stark bas genom ett antal större internationella koncerner inom verkstads- och processindustri. En förnyelse av dagens näringsstruktur skulle minska sårbarheten och beroendet av enskilda större företag, exempelvis inom kreativa näringar eller besöksnäringen. För att fler nya verksamheter och företag ska komma till behövs ett bra klimat och miljöer för forskning, innovation, kreativitet och entreprenörskap. Kunskapsutbyte och att knyta omvärlden närmare näringsliv och den offentliga verksamheten blir allt viktigare för att kunna möta digitaliseringens framväxt och den allt högre förändringstakten i samhället.

TRENDER

Innovationer skapas i samverkan med andra. Det är inte längre i labbet som framtiden uppfinns, utan i dialogen med medarbetare, kunder, samarbetspartners och andra idérika och insiktsfulla medspelare på marknaden.

Produkter och tjänster konkurrerar idag på en och samma globala marknad. Kunden är uppkopplad och kan jämföra utbudet och hitta den bästa lösningen för det bästa priset. Det leder i flera fall till en situation där en aktör räcker, vinnaren tar allt.

Vilket företag är det då som vinner? Vid sidan av den digitala utvecklingen står kundens allt högre efterfråga på företagets sociala och miljömässiga ansvar. Hållbarhet har blivit en konkurrensfördel. I framtiden spås även fler vilja dela, hyra och låna istället för att äga.

NÅGRA FAKTA

- Örnköldsviks arbetsmarknad präglas av exporterande företag inom process och verkstadsindustri.
 - Örnköldsvik har hög kompetens är drivande i regeringens samverkansgrupp för cirkulär och biobaserad ekonomi.
 - Örnköldsviksföretaget Brutal teknik har utvecklat och tillverkar världens första typgodkända snömotorcykel.
 - Processum är ett institut och en intresseförening i Örnköldsvik med fokus på industrinära bioraffinaderiutveckling.
 - Elhybridteknik och skogsteknik är två starka kunskapsområden i Örnköldsvik.
 - Institutet för tillämpad hydraulik ITH är ett nordiskt kompetenscentrum i Örnköldsvik med forskning, utbildning och konsultverksamhet.
 - NK säljer exklusiva kalsonger tillverkade av viskos från Domsjö Fabriker.
 - Bizmaker är namnet på Örnköldsviks första företagsinkubator.
 - Botniabanan tillgängliggör Umeå universitets internationella campusområde för Örnköldsvik.
 - Musikmakarna lockar Sveriges artistelit till Örnköldsvik när de söker bra låtar till sina skivalbum.
 - Thordab Teknikcenter är ett företagshotell inriktat på innovation och produktutveckling.
 - High Coast Creative är ett nätverk som samarbetar för att stärka kreativa och kulturella näringar i Örnköldsvik.
-

Utmaning Bygga framgångsrika regioner

- Att stärka Örnköldsviks regionala tillhörigheter genom att öka utbyten och samverkan.
- Att gemensamt förmedla positiva exempel från norra Sverige ur olika perspektiv.
- Att stärka möjligheterna för arbetspendling och möta pendlarnas behov.
- Att stärka och utveckla besöksnäringen.

BESKRIVNING

Dagens marknader hänger samman i globala nätverk och ensam är inte starkast. Att upprätthålla konkurrenskraft kräver fördjupad samverkan mellan olika aktörer oberoende av geografiska gränser. Ökad rörlighet och förstorad arbetsmarknad ger högre utbud av kompetenser. Norra Sveriges betydelse för Sverige baserat på kompetens och innovationskraft behöver synliggöras för beslutsfattare och investerare. Att samverka i funktionella regionala konstellationer som främjar rörlighet och utökat utbyte är avgörande för fortsatt utveckling och tillväxt

TRENDER

Sverige krymper när arbetsmarknader växer och sträcker sig över större geografier. Människors ökade rörlighet skapar krav på samverkan över kommungränser. Behovet av service matchar inte alltid samhällets administrativa organisering.

Flyttströmmarna går fortsatt mot städerna. I städer investeras det genom förtätning. Storleken har betydelse.

Vi lever i ett jag-samhälle. Individer har förväntningar på att kunna välja efter egna behov och preferenser. Ett varierat utbud är attraktivt.

Ökade spänningar i världen skapar misstänksamhet och motstånd i form av separatism, protektionism eller nationalistiska strömningar. Det som tidigare var självklart med öppna marknader och fri rörlighet ersätts på vissa håll av stängda gränser och kontroller.

NÅGRA FAKTA

- Örnköldsvik bildar tillsammans med Umeå norra Sveriges största arbetsmarknad.
 - Höga Kusten är en av Sveriges snabbast växande destinationer. Den omfattar kustkommunerna Örnköldsvik, Kramfors och Härnösand och inlandskommunen Sollefteå.
 - Örnköldsvik tillhör Västernorrlands län i den nationella administrativa regionsuppdelningen.
 - Örnköldsviks kommun samverkar genom Umeåregionen med kommunerna i Bjurholm, Vännäs, Vindeln, Umeå, Nordmaling, Robertsfors. Målet är effektivisering av den kommunala förvaltningen och regionutveckling.
 - Skogen som resurs och bioraffinaderisatsningar utvecklas i samverkan längs norrlandskusten.
 - Örnköldsvik, Umeå och Vasa i Finland samarbetar för ökad export av produkter och tjänster inom energi och miljö.
 - Norra Sverige har Europas och därmed världens bästa livsvillkor enligt European social progress index.
 - Nästan 4000 personer arbetspendlar till eller från Örnköldsvik.
 - Export från norra Sveriges näringsliv motsvarade 2015 ca 40 % av Sveriges handelsbalans.
-

Utmaning Bygga framtidens infrastruktur

- Att förstärka och utveckla den fysiska infrastrukturen för väg, sjöfart, flyg och järnväg.
- Att utveckla den digitala infrastrukturen för att tillgängliggöra service och möjliggöra närvaro i globala värdekedjor.

BESKRIVNING

Örnsköldsvik är internationellt. Exporten från platsens världsledande industrikoncerner är betydande för Sveriges konkurrenskraft. Besöksnäringen växer i takt med att Höga Kusten etableras som en internationell destination. Örnsköldsviks fortsatta utveckling påverkas av länkarna till omvärlden. Fysisk kommunikation för arbetspendling, gods- och persontransporter behöver förstärkas och utvecklas. Den digitala infrastrukturen är nödvändig för Örnsköldsviks närvaro i globala värdekedjor.

TRENDER

Nutidens värdekedjor är globala. Att vara del av dessa kräver både närvaro och infrastruktur, såväl fysisk som digital.

Sverige regionaliseras av människors beteenden. Vi rör oss över större geografiska ytor i arbete och fritid. Det styr behovet av nya regionala samverkanskonstellationer.

Bilen är norm för stora delar av dagens samhällsbyggande. Men bilens betydelse och funktion ändras i takt med ökad automatisering. Vad händer när individuella biltransporter ersätts av automatiserade fordon? När ägande byts mot tjänster?

NÅGRA FAKTA

- Örnköldsvik har ett av norra Sveriges mest internationella näringsliv med en stor andel jobb på multinationella företag.
 - Godstransporter till och från Örnköldsviks många exporterande företag sker främst med lastbil eller båt.
 - Tågkompaniet och SJ opererar tågtrafiken på Botniabanan och gör det möjligt att arbetspendla från Umeå i norr till Härnösand i söder med mindre än en timmes restid.
 - Antalet arbetspendlare ökar och börjar närma sig 4000 in eller utpendlare.
 - Dagligen går fyra snabbtåg från Stockholm till Örnköldsvik med en restid på drygt fem timmar.
 - Regionens flygplatser i Gideå och Umeå har över en miljon ankomster varje år.
 - Barn och unga åker gratis på alla lokala busslinjer inom Örnköldsviks kommun.
 - Det erbjuds 2900 parkeringsplatser i centralorten Örnköldsvik.
 - Sommartid erbjuder ett flertal aktörer skärgårdstrafik mellan öarna i Höga Kusten.
 - Örnköldsviks kommungeografi innehåller 140 mil skoterleder.
 - Örnköldsvik låg vid senaste mättillfället 2016 på plats 196 av 290 kommuner i andel hushåll med tillgång till 100Mbit/s.
 - En satsning på Norrbotniabanan mellan Umeå och Luleå skulle koppla samman Botniabanan, Malmbanan, Stambanan, Haparanda och det finska järnvägsnätet.
 - Örnköldsvik medfinansierar arbetet för att bygga dubbelspår på ostkustbanana från Gävle till Härnösand.
-

Utmaning Skapa öppenhet och dynamik

- Att utmana individer och organisationer att tänka och göra nytt.
- Att välkomna det som känns okänt och främmande.
- Att forma platsen till en plats för alla.

BESKRIVNING

Örnsköldsviks fortsatta utveckling är beroende av inflöden, såväl av nya människor som av nya idéer och influenser. För detta krävs ett kontinuerligt arbete för ett öppet samhälle med satsningar som syftar till att utmana fast rotade strukturer och normer. Men också att motverka polarisering och ett hårdnande samhällsklimat. Vår samtid kräver nya och bredare arenor för möten mellan människor och organisationer. Former och forum för dialog och medskapande måste vidareutvecklas för att möjliggöra deläggande i samhällsutvecklingen. Det ska vara lätt att som ny komma in i lokalsamhället och hitta gemenskap, oavsett bakgrund.

TRENDER

Valåret 2018 förstärker polariseringen i det offentliga samtalet och gör tillitsfrågor mellan medborgare och system eller myndigheter mer centrala än tidigare.

Under hösten 2017 växte uppropet #metoo fram i sociala medier och uppmärksammade hur omfattande sexuella trakasserier mot kvinnor är. Detta har i sin tur öppnat dörren för en mer offentlig debatt och diskussion om normer och strukturer i samhället.

Behov hos nya medborgare har bidragit till en uppgiftsförskjutning från stat till kommun och nu i ökande grad vidare till det civila samhället som får ett ökande socialt ansvar.

Under lång tid har det funnits en växande hälsonorm i västvärden där god hälsa och fysik blivit en ekonomisk och social statusmarkör.

NÅGRA FAKTA

- Ungdomsforum skapar möten mellan unga 13-25 år, politiker och tjänstepersoner där unga sätter temat.
 - It-företaget Clavister har vid huvudkontoret i Örnsköldsvik medarbetare från 24 olika länder.
 - Världsklass Örnsköldsvik drivs av kommunen och är en plattform för gemensam utveckling av Örnsköldsvik.
 - Pjäsen Spelet om Örnsköldsvik om Örnsköldsviks historia spelade 16 slutsålda föreställningar.
 - I Örnsköldsviks föreningsregister finns mer än 700 föreningar registrerade.
 - Kulturskolan i Örnsköldsvik är kostnadsfri.
 - Örnsköldsvik är Sveriges 57:e tryggaste kommun mätt i antalet brott.
 - Örnsköldsviks ungdomskulturhus heter Sliperiet.
 - Var tionde Örnsköldsviksbo har utländsk bakgrund.
 - Nyföretagarcentrum erbjuder ett kostnadsfritt mentorsprogram för nyföretagare.
 - Örnsköldsviks skolor har 700 elever med ett 20-tal språk i ämnet modersmål.
 - Örnsköldsvik är en Fairtrade City.
-

Utmaning Utveckla ett attraktivt utbud

- Att erbjuda ett brett och attraktivt utbud för besökare och boende.
- Att upprätthålla, utveckla och synliggöra ett bra utbud inom skola, vård och omsorg.

BESKRIVNING

Örnsköldsvik är en attraktiv plats. Erkänd för sin stadskärna, en hög trygghet och framförallt närhet till natur och friluftsliv. Allt detta lockar vissa målgrupper men för att ha ett attraktivt erbjudande över tid så måste utbudet fortsatt utvecklas och förädlas. Besökare eller boende önskar ett brett utbud men även samverkanslösningar som ger mervärden. Örnsköldsviks attraktivitet hänger inte bara på vad platsen erbjuder, utan också på hur det görs. Örnsköldsviks olika regionala tillhörigheter öppnar för både breddat utbud och kundunderlag.

TRENDER

Allt fler väljer att bo och arbeta i allt större städer. Städer är tillgängliga, deras utbud av en större och bredare arbetskraft och kreativa miljöer gör dem attraktiva för individer och företag.

Moderna städer utvecklas efter att vara både smarta och hållbara vilket möter människors medvetenhet och blir attraktivt.

Engagemanget kring våra gemensamma samhällsfunktioner ökar. Det skapar krav på vad de egna lokala välfärdssystemen förväntas leverera.

Den ökade individualismen kommer att ställa stora krav på den offentliga sektorn. Det handlar om allt från behov av mer individualiserade lösningar i kommunernas serviceutbud till större krav på transparens kring kvalitet och resultat.

NÅGRA FAKTA

- Örnköldsvik är som första stad i Norrland certifierad med Purple Flag för bättre och tryggare kvällsupplevelse efter kl.17.
 - Örnköldsvik är en del av Höga Kusten med starkt växande besöksnäring.
 - Örnköldsvik har erhållit utmärkelserna årets friluftskommun och årets stadskärna.
 - Det färdigställdes 58 lägenheter i Örnköldsvik under 2017 varav 18 var villor.
 - Sagavägen fungerar som turistväg och förbinder Örnköldsvik med den norska Helgelandskusten.
 - Under en vecka i juli 2018 fördubblas staden Örnköldsviks befolkning när världens största orienteringstävling O-ringen genomförs.
 - Örnköldsvik erbjuder ett 40-tal restauranger.
 - Höga Kusten är ett världs naturarv.
 - Faktorer i medborgarundersökningen som sticker ut som positivt jämfört med andra kommuner är kommersiellt utbud, fritidsmöjligheter, trygghet och tillgång till bostäder.
 - Romantrilogin om Maj av Kristina Sandberg har fått stort genomslag skapat möjligheten att upptäcka Örnköldsviks historia genom en stadsvandring i Majs fotspår.
 - Örnköldsviks skolor ligger högt ur ett nationellt perspektiv i andelen lärare med pedagogisk högskolekompetens. Även andelen barn i årskurs nio som uppnår kunskapskraven i alla ämnen ligger högt.
 - Örnköldsviks sjukhus rankades 2017 som landets 12:e bästa mellanstora sjukhus.
-

Utmaning Ta det digitala språnget

- Att effektivisera och utveckla arbetssätt, service och tjänster med digitala lösningar.
- Att utveckla nya affärsidéer eller affärsmodeller som tillvaratar digitaliseringens möjligheter.

BESKRIVNING

Örnsköldsvik har en historia som global aktör genom export av högteknologiska produkter och produktionsmetoder. Nutidens teknikutveckling stavas digitalisering och automatisering. Den innehåller nya sätt att leverera service och tjänster, ständigt uppkopplade människor och maskiner och spänner över såväl det offentliga som det privata. För att nå en modern attraktiv plats som ligger i digital framkant krävs strategiskt arbete, aktiva val och handling.

TRENDER

Digitalisering driver omvandling av både arbetsliv och vardagsliv. Nyheter publiceras av robotar, flygplan landar med fjärrstyrd trafikledning, e-medborgarskap delas ut, musik, tv och föreläsningar är tillgängligt när och var vi vill och alla vardagsprodukter är ett knapptryck bort.

Idag går allt värdera, jämföra och byta vilket driver utvecklandet av nya arbetssätt globalt och lokalt.

Den uppkopplade samtiden medför stora möjligheter, men också risker. Informations- och cybersäkerhet är idag en fråga som angår hela samhället. Ökade spänningar och orolighet i världen skapar en digital upprustning för att stå emot digitala angrepp på våra samhällsfunktioner.

NÅGRA FAKTA

- Genom satsningen Digilots arbetar ett 30-tal Örnköldsviksföretag med sina digitaliseringsmöjligheter.
 - Antalet jobb i Örnköldsvik inom information och kommunikation har fördubblats på åtta år.
 - Utopia World är ett interaktivt spel om demokrati skapat av elever i Örnköldsviks skolor.
 - Parkering med mynt upphörde 2016. Nu gäller betalkort, sms, app, web eller talsvar.
 - Majoriteten av företagen vet att de på något sätt behöver digitalisera men knappt hälften vet hur.
 - De tre största teknikområden organisationer arbetar med idag är robotar och automatisering, användaranpassade gränssnitt och cybersäkerhet.
 - Optimerade processer har minskat leveranstiden av en Hägglundsmotor från Bosch Rexroth från tolv till två veckor.
 - Produktutveckling inleds ofta av datorsimulering vilket sparar både tid och pengar.
 - E-handels omsättning har mer än fördubblats på fem år.
 - Framtidens sjukvård i Örnköldsvik siktar mot ökad samverkan, att enklare behandlingar sker närmare patienterna och bygger på en framsynt användning av ny teknik.
-

Utmaning Hitta rätt kompetens för framtidens jobb

- Att ta tillvara människors potential och kunskap.
- Att arbeta med livslångt lärande och omställning för att möta nya behov.
- Att attrahera kompetens utifrån.

BESKRIVNING

Kompetensfrågan kommer vara avgörande under många år framöver. Behoven av utbildade är stora inom både offentlig och privat sektor. Samtidigt är arbetsmarknaden i förändring till följd av nya tekniska effektiviseringar. Utbud och efterfrågan på olika kompetenser är rörliga. Det livslånga lärandet behöver lyftas när karriärbyten blir vanligare. Skolan har en central roll i det pussel som måste läggas för att arbeta med kompetensförsörjningen. Arbetsgivare måste utveckla sin anpassningsförmåga och identifiera kunskaper hos den arbetskraft som är tillgänglig

TRENDER

Arbetsmarknaden genomgår en strukturomvandling till följd av teknikutveckling och automation. Samtidigt ökar antalet jobb och sysselsatta.

Äldre och yngre blir fler samtidigt som människor i arbetsålder blir färre. Det skapar en konkurrens-situation mellan arbetsgivare i sökandet efter kompetens. Landets utbildningssystem examinerar inte i takt med efterfrågan.

Arbetsmarknaden har en utbildningsnorm. För att komma in på arbetsmarknaden idag förutsätts att den sökande har gymnasieutbildning.

Psykisk ohälsa tar större plats i den offentliga diskussionen.

NÅGRA FAKTA

- Det blir fler jobb i Örnsköldsvik. Flest har skapats inom branscherna företagstjänster, utbildningsområdet och vård och omsorg.
 - På norra Sveriges största arbetsmarknad Umeå-Örnsköldsvik finns mer än 100 000 jobb.
 - Inom Örnsköldsviks kommungränser finns det fler än 26 000 jobb. Två tredjedelar är i privata verksamheter.
 - Örnsköldsviks befolkning växer med fler barn och fler i pensionsålder. Antal personer i arbetsålder blir inte fler.
 - Antalet arbetspendlare ökar.
 - Kompetensförsörjning hamnar allt högre upp på verksamheters dagordningar.
 - Det råder en generell brist på kompetenser i Örnsköldsvik. Störst är efterfrågan på utbildad arbetskraft inom utbildning och vård och omsorg.
 - Om tio år förväntas Örnsköldsvik ha 1000 fler barn än idag.
 - Arbetsgivare förväntar sig generellt att unga de anställer har en slutförd gymnasieutbildning.
 - Umeå universitet centraliserar och lägger ned universitetsbiblioteket i Örnsköldsvik.
 - Sysselsättningen ökar i landet och många företag upplever att arbetskraftsbristen är det största hindret mot expansion och tillväxt.
-

**VÄRLDS
KLASS**

ÖRNSKÖLDSVIK

www.varldsklass.se

Frida Knutsson
Utvecklingsledare
Tel 0660 - 883 26

frida.knutsson@ornskoldsvik.se